

Bezoekadres   Wilhelmina van Pruisenweg 52
Den Haag
Postadres   Postbus 90700
2509 LS Den Haag
Telefoon   (070) 304 15 00
Telefax   (070) 304 15 70
Internet   www.igz.nl

Orde van Medisch Specialisten
T.a.v. het Bestuur
Postbus 20057
3502 LB Utrecht

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag,
IGZ-2009-203363/GH	G.C. Huisman	(070) 304 15 72	5 november 2009
Onderwerp	Bijlage(n)	Uw brief	Uw kenmerk
Veiligheidsnormen	2		

Geacht Bestuur,

Tijdens het Bestuurlijk Overleg van 22 oktober jl. hebben wij gesproken over veiligheidsnormen. Tijdens dit overleg heeft u aangegeven de volgende activiteiten te ondernemen om te komen tot een gedegen set veiligheidsnormen én om veiligheidsnormen structureel in te bedden in richtlijnen en standaarden:

1. Op korte termijn organiseert u een bijeenkomst voor vertegenwoordigers uit uw achterban, waarbij onder andere het doel, de definitie, en het gebruik van veiligheidsnormen nader zullen worden toegelicht. Een belangrijk doel van deze bijeenkomst is het creëren van het benodigde draagvlak om de veiligheidsnormen tot een succes te maken.
2. Vervolgens zullen, geclusterd naar specialisme, inhoudelijke gespreksrondes worden georganiseerd om de voor de hand liggende veiligheidsnormen in kaart te brengen en met elkaar vast te stellen. Dit proces moet rond maart 2010 leiden tot een eerste breed gedragen set veiligheidsnormen.
3. Daarnaast zullen normen en meer specifiek veiligheidsnormen structureel en herkenbaar in richtlijnen en standaarden opgenomen moeten worden. Hiervoor ontwikkelen de betrokken veldpartijen een procedure, waarbij afgestemd wordt met de Regieraad Kwaliteit van Zorg en wordt bekeken of aanpassing van het handboek richtlijnontwikkeling van ZonMw aan de orde is.

In het genoemd Bestuurlijk Overleg heb ik aangegeven dat wij op verzoek van de Minister van VWS een concept set veiligheidsnormen opstellen. Deze concept set veiligheidsnormen is gebaseerd op inspectieonderzoek (thematisch onderzoek en onderzoek naar aanleiding van calamiteiten of incidenten). De inspectie gebruikt deze normen reeds bij haar onderzoek naar meldingen en calamiteiten. Een aantal van deze concept veiligheidsnormen zijn u reeds eerder per brief door de Inspecteur Generaal aangedragen (brief d.d. 14-07-2009, kenmerk 2009-179564). In bijlage 1 vindt u dit overzicht. Wij hebben reeds afgesproken dat u deze normen inbrengt in de inhoudelijke gespreksrondes zoals voorgesteld onder punt 2.

Naast deze concept set veiligheidsnormen gebaseerd op inspectieonderzoek, zijn ook veiligheidsnormen denkbaar gebaseerd op volumennormen. Volumennormen worden ontwikkeld in het kader van Gefaseerd Toezicht en binnen het project "volume / kwaliteit". Deze normen zouden op termijn ook als veiligheidsnorm opgenomen kunnen worden.

In bijlage 2 is de concept set veiligheidsnormen opgenomen zoals u deze heeft voorgesteld aan de Minister voor VWS per brief op 31-08-2009.

Ik hoop deze beide sets concept veiligheidsnormen (indien noodzakelijk gemodificeerd) worden geaccepteerd door uw achterban. Mocht deze brief aanleiding geven tot overleg, dan ben ik daar vanzelfsprekend toe bereid.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'W.M.L.C.M. Schellekens', written in a cursive style.

dhr. W.M.L.C.M. Schellekens
Hoofdinspecteur Curatieve Zorg

Bijlage 1 Voorstel voor veiligheidsnormen vanuit de IGZ, gebaseerd op inspectieonderzoek

Infectiepreventie

- Geen operatie zonder naleving van de richtlijnen van de WIP (Werkgroep Infectiepreventie).
- Geen (bepaalde) operatie zonder preoperatieve antibioticumprofylaxe binnen één uur voor de operatie.
- Geen centraal veneuze katheter gebruiken zonder toepassing van de sepsis(management)bundel.
- Geen beademing zonder toepassing van de VAP-bundel.

Medicatieveiligheid

- Geen gentamycine toediening zonder controle op de nierfunctie.
- Geen cytostaticatoediening zonder controle op de leukocyten,
- Geen gebruik van contrastmiddelen zonder bepaling van nierfunctie bij risicopatiënten.
- Geen NSAID's voorschrijven aan patiënten ouder dan 70 jaar zonder gelijktijdige maagbescherming voor te schrijven.
- Geen ontslag van een patiënt zonder overdracht met actueel medicatieoverzicht en ontslagreceptuur naar openbare apotheek, huisarts of andere zorginstelling.
- Elke dienstapothek is, m.b.t. de patiëntgegevens, digitaal gekoppeld aan de andere apotheken en aan de apothekhoudende huisartsen.

Organisatorisch

- Geen X-laparoscopie zonder Y-scholing
- Geen operatie zonder time-out procedure of surpass.
- Een acute sectio moet worden uitgevoerd binnen 30 minuten na het stellen van de indicatie.
- Zorgverleners die niet geschoold zijn in het toepassen van vrijheidsbeperking met onrustbanden, mogen deze handeling niet uitvoeren.
- De onrustband mag bij (bedlegerige) patiënten alleen in combinatie met een passend bedhek worden gebruikt
- Elke oncologische patiënt weet op elk moment in zijn behandeling wie zijn aanspreekpunt is. Deze aanspreekbare persoon is in elke fase van de behandeling vermeld in het patiëntendossier.
- Bij opname van patiënten boven de 70 jaar altijd geïntegreerde risicoscreening op decubitus, vallen, delier, medicatieproblemen, voedingstoestand, potentiële ontslagproblemen.
- Geen IC-zorg buiten kantooruren zonder de aanwezigheid van een arts met een speciale opleiding op IC-gebied;

Techniek

- Op elke plek waar in het ziekenhuis met zuurstof wordt gewerkt, moet een noodstopknop voor zuurstof aanwezig zijn, bij alle medewerkers bekend.
- Geen gebruik van geavanceerde medische technologie zonder dat de gebruiker bekwaam is.

Bijlage 2

Concept set veiligheidsnormen aangedragen door veldpartijen:

1. Medische apparatuur: geen gebruik van apparatuur zonder dat de vrijgifte- en onderhoudsstatus zichtbaar is op het apparaat.
2. Cytostatica: in het afleverproces van cytostatica vinden – voor toediening aan de patiënt vindt- minimaal 2 onafhankelijke checks plaats op juistheid van voorschrift en toe te dienen middel plaats.
3. Geen behandeling en verzorging van patiënten zonder adequate handhygiëne.
4. Vrijheidsbeperkende maatregelen: ieder ziekenhuis voert beleid ten aanzien van vrijheidsbeperkende maatregelen.
5. Volumennorm: Een ziekenhuis voert geen oesophagus-cardiaresecties uit indien over een periode van 3 jaar elk jaar gemiddeld minder dan 10 resecties worden uitgevoerd
6. Nazorg: voor iedere patiënt die in dagbehandeling is geweest moet duidelijk zijn wie gebeld moet worden in geval vragen of complicaties
7. Herseninfarct: Patiënten met een herseninfarct dienen binnen 1 uur na binnenkomst in het ziekenhuis te zijn getromboliseerd
8. Femurfractuur: bij een proximale femurfractuur dient een operatieve interventie binnen een kalenderdag na opname uitgevoerd te worden, tenzij er medische contra-indicaties bestaan
9. Cataract: Geen cataract operatie aan 2e oog indien het interval tussen 1e en 2e oogoperatie minder dan 28 dagen is
10. IC-zorg: Geen IC-zorg in kantooruren zonder directe beschikbaarheid van GIC-erkende intensivist
11. Endoscopie: Patiënten met een bloeding in het proximale maag-darm kanaal dienen binnen 24 uur endoscopie te ondergaan.